

Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Office of the Commissioner
for Administration and the Protection
of Human Rights (Ombudsman)

Α/Π 948/2019

**Έκθεση Επιτρόπου Διοικήσεως
και Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων
ως Φορέα Ισότητας και Καταπολέμησης των Διακρίσεων
αναφορικά με διάκριση λόγω φύλου σε βάρος γυναικών
Υπαξιωματικών στο τομέα της εργασίας**

Λευκωσία, 5,Μαρτίου , 2021

Το παράπονο και η διερεύνηση του

Οι δικηγόροι χχχχ υπέβαλαν παράπονο στο Γραφείο μας εκ μέρους 58 γυναικών μόνιμων Υπαξιωματικών της Εθνικής Φρουράς για άνιση μεταχείριση και διάκριση λόγω φύλου στην εργασία τους.

Συγκεκριμένα, οι δικηγόροι των παραπονούμενων έθεσαν υπόψη μας τα ακόλουθα:

- Οι παραπονούμενες προσλήφθηκαν με σύμβαση ως εθελόντριες Υπαξιωματικοί τον Φεβρουάριο του 1991 (3η σειρά) και τον Απρίλιο του 1992 (4η σειρά), στο βαθμό του Λοχία, στη μισθολογική κλίμακα Α1 και **μονιμοποιήθηκαν το 2001 και 2003** αντίστοιχα ως γυναίκες Υπαξιωματικοί στο βαθμό του Λοχία, δηλαδή, **10 και 11 χρόνια αντίστοιχα μετά την πρόσληψη τους.**
- Οι παραπονούμενες προήχθησαν στο βαθμό Επιλοχία με μισθολογική κλίμακα Α7(ΙΙ) το 2008 (3η σειρά) και το 2010 (4η σειρά) και έκτοτε κατέχουν τον ίδιο βαθμό.
- Οι **άνδρες Υπαξιωματικοί που προσλήφθηκαν ταυτόχρονα με τις παραπονούμενες της 3ης σειράς, κατέχουν το βαθμό Ανθυπασπιστή Β' (κλίμακα Α10),** παρά το γεγονός ότι έχουν τα ίδια προσόντα και αρχαιότητα, καθότι, οι άνδρες Υπαξιωματικοί **«μονιμοποιούνταν πολύ πιο σύντομα από τις**

γυναίκες...για αρκετά χρόνια οι θέσεις προαγωγής δίνονταν μόνο σε άνδρες».

- Οι 120 κενές θέσεις Επιλοχία το 2004 «δόθηκαν όλες στους άνδρες Λοχίες...παρόλο που υπήρχαν και 100 περίπου Γυναίκες Λοχίες που είχαν δικαίωμα προαγωγής...» Οι παραπονούμενες «ξανακρίθηκαν για προαγωγή και μέσα στο 2005 και το 2006, όμως ούτε τότε προήχθησαν γιατί δε δόθηκε οποιαδήποτε θέση μόνιμου Επιλοχία για τις Γυναίκες Υπαξιωματικούς».
- «Οι διαδοχικές τροποποιήσεις στους Κανονισμούς, όχι μόνο δεν οδήγησαν σε αποκατάσταση τους αλλά αντίθετα, διαχρονικά έχουν παγιώσει σοβαρότατες αδικίες και νομικές στρεβλώσεις οι οποίες δυστυχώς αποβαίνουν σε βάρος αποκλειστικά και μόνον» των παραπονούμενων.
- Ειδικότερα, με **τη θέσπιση νέων Κανονισμών κατά το 2016 δεν καταργήθηκε η διάκριση σε βάρος των γυναικών και επιβεβαίωση τούτου «συνιστά το γεγονός ότι σήμερα βρίσκονται στο κατώτατο σημείο της Επετηρίδας και άνδρες Επιλοχίες που προσλήφθηκαν στην Εθνική Φρουρά μέχρι και 11 χρόνια μετά» από τις παραπονούμενες, θεωρούνται αρχαιότεροι.**
- Με τη δημιουργία «τάξεων Ανθυπασπιστών Α', Β' και Γ' δημιουργήθηκαν ακόμη μεγαλύτερες διακρίσεις και χάσμα στις τάξεις των Υπαξιωματικών, με συνέπεια ορισμένοι να ευνοηθούν με διπλή προαγωγή (προαγωγές 2017 και 2018) την οποία πήραν μέσα σε 6 μήνες περίπου, ενώ την ίδια στιγμή άλλοι παραμένουν καθηλωμένοι στην ίδια επί χρόνια θέση».

Οι δικηγόροι των παραπονούμενων, ενόψει των ανωτέρω, έθεσαν υπόψη μας ότι, θα πρέπει να εξευρεθεί η λύση εκείνη που «**θα οδηγήσει σε άρση της άνισης μεταχείρισης**» των παραπονούμενων και για το σκοπό αυτό οι παραπονούμενες έχουν **εισηγηθεί** πιθανούς τρόπους, «*όπως με τις επόμενες προαγωγές εξασφαλιστεί συμπληρωματικός προϋπολογισμός για να δοθεί σε νέες θέσεις βαθμού Αρχιλοχία, οι οποίες λόγω αφυπηρέτησης μεγάλου αριθμού Υπαξιωματικών μέχρι τότε θα είναι καταργημένες και δεν θα χρειάζεται να ζητούνται στον προϋπολογισμό των μετέπειτα ετών...Μια τέτοια ενέργεια θα δώσει την ευκαιρία στην πλειονότητα των υπαξιωματικών να διεκδικήσουν μια προαγωγή πριν την αφυπηρέτησή τους.....*».

Μια **άλλη εισήγηση** των παραπονούμενων, σύμφωνα με τους δικηγόρους τους είναι όπως «*γίνει τροποποίηση στον Κανονισμό του 2017 περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις Υπαξιωματικών), ούτως ώστε Υπαξιωματικός που συμπληρώνει υπηρεσία, είτε ως Εθελοντής/Εθελόντρια είτε ως μόνιμος/μόνιμη, είκοσι πέντε (25) χρόνια από τον διορισμό του και εφόσον κρίνεται προακτέος να προάγεται, ανεξάρτητα από τις οποιεσδήποτε άλλες πρόνοιες των Κανονισμών, στο βαθμό του Αρχιλοχία, ο δε χρόνος παραμονής του στον εν λόγω βαθμό να μειώνεται στο ήμισυ, προκειμένου να δοθούν ίσες ευκαιρίες ανέλιξης...*».

Οι ανωτέρω αναφορές των δικηγόρων των παραπονούμενων τέθηκαν υπόψη του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Άμυνας και ζητήθηκαν τα σχόλια και οι απόψεις του.

Οι θέσεις του Υπουργείου Άμυνας

Σε απαντητική επιστολή του Υπουργείου σημειώνονται μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

- Οι Κανονισμοί που ίσχυαν αναφορικά με τις κρίσεις και προαγωγές μόνιμων Υπαξιωματικών, προέβλεπαν ότι Υπαξιωματικός που κρίθηκε προακτέος «προάγεται εφόσον υπάρχει κενή θέση στο βαθμό για τον οποίο προορίζεται». Επομένως, Υπαξιωματικός που κρίνεται προακτέος, δεν σημαίνει κατ' ανάγκη ότι θα προαχθεί στον επόμενο βαθμό.
- Ο αριθμός των κενών θέσεων στους διάφορους βαθμούς παρουσιάζει κατά καιρούς αυξομείωση, επειδή εξαρτάται από τον αριθμό των αφυπηρητήσεων, παραιτήσεων ή θανάτων προσώπων που κατέχουν τις θέσεις.
- **Πράγματι οι άνδρες Υπαξιωματικοί που προσλήφθηκαν την ίδια περίοδο με τις παραπονούμενες, δηλαδή κατά τα έτη 1991, 1992 και 1993 μονιμοποιήθηκαν νωρίτερα από τις εθελόντριες Υπαξιωματικούς της 3ης, 4ης και 5ης σειράς.**
- Κατά τα έτη 1992, 1993 και 1994, είχαν προκηρυχθεί θέσεις για απευθείας διορισμό Υπαξιωματικών σε θέση μόνιμου Λοχία. **Δικαίωμα συμμετοχής στη διαδικασία είχαν μόνο «άρρνες πολίτες της Δημοκρατίας, περιλαμβανομένων των υπηρετούντων στην Εθνική Φρουρά Εθελοντών Υπαξιωματικών».**

- Ως αποτέλεσμα, άνδρες εθελοντές Υπαξιωματικοί που είχαν προσληφθεί τα έτη 1991 – 1993, διορίστηκαν σε μόνιμη θέση κατά τα έτη 1992-1994 και συνακόλουθα είχαν διαφορετική ανέλιξη από τις γυναίκες εθελόντριες Υπαξιωματικούς, **«μαζί με τις οποίες είχαν προσληφθεί, καθώς αυτές διορίστηκαν σε μόνιμη θέση 10 περίπου χρόνια αργότερα».**

- *«Ακόμα και αν από το γεγονός της προκήρυξης θέσεων μόνιμου Λοχία μόνο για άρρενες πολίτες της Δημοκρατίας προκύπτει διάκριση στη βάση του φύλου σε βάρος των παραπονούμενων, **έχουμε την άποψη ότι έχει παρέλθει ο εύλογος χρόνος στον οποίο θα μπορούσε να αποκατασταθεί τυχόν αδικία σε βάρος τους».***

- Η κατανομή των διαθέσιμων θέσεων προαγωγής μεταξύ ανδρών και γυναικών γινόταν με κριτήριο τις ημερομηνίες διορισμού σε μόνιμη θέση ή προαγωγής των κριθέντων ως προακτέων.

- *«Συνεπώς, μπορεί να λεχθεί με βεβαιότητα ότι διαχρονικά οι κριθέντες ως προακτέοι Υπαξιωματικοί αντιμετωπίστηκαν ισότιμα και ανεξαρτήτως φύλου». Υπαξιωματικός (άνδρας και γυναίκα) προάγετο εφόσον υπήρχε κενή θέση στο βαθμό για τον οποίο προοριζέτο. Παρόμοια πρόνοια υπάρχει και στους ισχύοντες Κανονισμούς.*

- Για τον εκσυγχρονισμό της νομοθεσίας, προκειμένου οι άνδρες και γυναίκες Υπαξιωματικοί να αντιμετωπίζονται ισότιμα και να αρθούν οι διακρίσεις λόγω φύλου που υπήρχαν, τέθηκαν σε ισχύ από τις 12

Φεβρουαρίου 2016 οι περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρετήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί (Κ.Δ.Π. 28/2016), κατ' εφαρμογή των οποίων οι Υπαξιωματικοί εγγράφηκαν στην Επετηρίδα του Κλάδου ή του Κοινού Σώματος στο οποίο ανήκουν, με βάση το βαθμό και την αρχαιότητα τους.

- **...Η διαφορετική ανέλιξη των ανδρών Υπαξιωματικών, οφείλεται αποκλειστικά και μόνο στο γεγονός ότι διορίστηκαν σε μόνιμη θέση 9 περίπου χρόνια νωρίτερα από τις Εθελόντριες Υπαξιωματικούς μαζί με τις οποίες προσλήφθηκαν».**
- Όσον αφορά στην πρώτη εισήγηση των παραπονούμενων, το Υπουργείο Άμυνας αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι είναι όπως και άλλοι / ες ομοιόβαθμοι / ες τους «καθελωμένοι/ες για αρκετά χρόνια στον ίδιο βαθμό», «καταβάλλει προσπάθειες όπως προστεθούν θέσεις στον προϋπολογισμό σε διάφορους βαθμούς περιλαμβανομένου και του βαθμού του Αρχιλοχία.
- Ο προφανής στόχος είναι να προαχθεί μεγαλύτερος αριθμός Επιλοχίων». Ωστόσο, η προσθήκη θέσεων συνεπάγεται οικονομικό κόστος το οποίο «υπόκειται στην έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών».

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι σχετικοί με το παράπονο Κανονισμοί

Με τους περί Εθελοντών – Εθελοντριών Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας Κανονισμούς (Κ.Δ.Π. 53/1990), μπορούσαν να προσληφθούν στο Στρατό άνδρες και γυναίκες.

Η υπηρεσία στη θέση εθελοντή – εθελόντριας Υπαξιωματικού θεωρείτο βάσει του Κανονισμού 14 των εν λόγω Κανονισμών, πλεονέκτημα, για τη κατάληψη θέσης μόνιμου Υπαξιωματικού, τηρουμένων των διατάξεων των περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμών (Κ.Δ.Π. 91/1990).

Στη συνέχεια τέθηκαν σε ισχύ οι περί Γυναικών Υπαξιωματικών (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) Κανονισμοί του 1993 (Κ.Δ.Π. 311/1993), τροποποιήθηκαν μέχρι και το 2014 και καταργήθηκαν με τους περί Υπαξιωματικών του Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 28/2016.

Η Κ.Δ.Π. 91/1990, προέβλεπε στο Κανονισμό 6 (1) ότι οι κενές θέσεις για απευθείας διορισμό Υπαξιωματικών προκηρύσσονταν με σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας και ο Κανονισμός 6 (2) προέβλεπε τον απευθείας διορισμό σε θέση Υπαξιωματικού, χωρίς να απαιτείται οποιαδήποτε προϋπηρεσία.

Η **Κ.Δ.Π. 311/1993** στο Κανονισμό 5 προέβλεπε ότι, καθοριζόταν κάθε χρόνο, με απόφαση του Υπουργού, που εκδιδόταν κατόπιν πρότασης του Αρχηγού, πόσες από τις υπάρχουσες κενές θέσεις Υπαξιωματικών θα καλύπτονταν από **γυναίκες** Υπαξιωματικούς. Ο δε Κανονισμός 7(2) έθετε ως προϋπόθεση για τον απευθείας διορισμό γυναικών σε θέση Υπαξιωματικού, συμπληρωμένη υπηρεσία 2 χρόνια σε θέση εθελόντριας, η οποία επεκτάθηκε στα 6 χρόνια με την Κ.Δ.Π. 89/1996.

Στο **Κανονισμό 16(2) της Κ.Δ.Π. 311/1993** οριζόταν ότι «Σε περίπτωση ταυτόχρονου διορισμού ή προαγωγής Υπαξιωματικών και Γυναικών Υπαξιωματικών, οι **Υπαξιωματικοί** λογίζονται **αρχαιότεροι των Γυναικών Υπαξιωματικών**».

Με τους περί Στρατού της Δημοκρατίας (Διορισμοί, Ιεραρχία, Προαγωγές και Αφυπηρητήσεις Υπαξιωματικών) **Κανονισμούς Κ.Δ.Π. 428/2017**, καταργήθηκαν η Κ.Δ.Π. 28/2016, χωρίς, όπως σημειώνεται από το Υπουργείο Άμυνας, να επέλθει οποιαδήποτε μεταβολή στο ισχύον καθεστώς σε σχέση με την δημιουργία της ενιαίας πια επετηρίδας χωρίς την διαφορετική μεταχείριση των κενών θέσεων σε σχέση με άνδρες και γυναίκες.

Το άρθρο 28 του Συντάγματος

Σύμφωνα με την υπό αναφορά συνταγματική διάταξη, όλοι είναι ίσοι ενώπιον του νόμου, της διοίκησης και της δικαιοσύνης και δικαιούνται να τυγχάνουν ίσης προστασίας και μεταχείρισης. Εκτός τούτου, ορίζεται στο ίδιο άρθρο ότι έκαστος απολαμβάνει όλα τα δικαιώματα και ελευθερίες που προβλέπονται στο Σύνταγμα, χωρίς καμία δυσμενή διάκριση, άμεση ή έμμεση σε βάρος οποιουδήποτε ατόμου, *«ένεκα της κοινότητας, της φυλής του χρώματος, της θρησκείας, της γλώσσας, του φύλου, των πολιτικών ή*

άλλων πεποιθήσεων,.....εκτός εάν διά ρητής διατάξεως του Συντάγματος ορίζεται το αντίθετον».

Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Το **άρθρο 21** του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, απαγορεύει κάθε διάκριση ιδίως λόγω φύλου ενώ το **άρθρο 23** ορίζει ειδικά ότι, ισότητα ανδρών και γυναικών πρέπει να εξασφαλίζεται σε όλους τους τομείς, μεταξύ άλλων, στην απασχόληση, την εργασία και τις αποδοχές.

Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμος

Ο περί Ίσης Μεταχείρισης Ανδρών και Γυναικών στην Απασχόληση και στην Επαγγελματική Εκπαίδευση Νόμος, 205(Ι)/2002 τέθηκε σε ισχύ το 2002, για το σκοπό της εναρμόνισης με τις Οδηγίες 76/207/ΕΟΚ και 97/80/ΕΚ και τροποποιήθηκε στη συνέχεια για την εναρμόνιση με την Οδηγία 2006/54/ΕΚ.

Ο εναρμονιστικός πιο πάνω Νόμος, προνοεί την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών, όχι μόνο **σε σχέση με την πρόσβαση σε απασχόληση, αλλά επίσης και σε σχέση με τους όρους και τις συνθήκες απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένης και της επαγγελματικής ανέλιξης¹.**

Αρχή δε της ίσης μεταχείρισης, σημαίνει σύμφωνα με το άρθρο 2 τούνελ λόγω Νόμου «την απουσία κάθε διακρίσεως λόγω φύλου, είτε

¹ Άρθρο 3.

άμεσης είτε έμμεσης, σε συσχετισμό ιδίως με την έγγαμη ή οικογενειακή κατάσταση, όσον αφορά οποιοδήποτε από τα ρυθμιζόμενα» στο Νόμο θέματα.

Άμεση διάκριση υπάρχει όταν ένα πρόσωπο υφίσταται δυσμενέστερη μεταχείριση λόγω φύλου από ότι ένα άλλο υφίσταται, έχει υποστεί ή θα υφίστατο «σε μια συγκρίσιμη κατάσταση»². Η δε άμεση διάκριση, ορίζεται στο άρθρο 5 του Νόμου, ότι σε αντίθεση με την έμμεση διάκριση «δεν επιδέχεται αιτιολόγηση».

Έμμεση διάκριση, «υπάρχει όταν μια διάταξη, ένα κριτήριο ή μια πρακτική εκ πρώτης όψεως ουδέτερη/ο θέτει άτομα του ενός φύλου σε ιδιαίτερα δυσμενέστερη θέση, σε σύγκριση με άτομα του άλλου φύλου, εκτός εάν αυτή η διάταξη, το κριτήριο ή η πρακτική μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά από ένα νόμιμο σκοπό και τα μέσα για την επίτευξη του σκοπού αυτού είναι κατάλληλα και αναγκαία»³.

Σύμφωνα δε με **το άρθρο 8(1)** απαγορεύεται κάθε άμεση ή έμμεση διάκριση λόγω φύλου, μεταξύ άλλων σε σχέση με την πρόσβαση σε απασχόληση ή σε θέση εργασίας και σε όλες τις βαθμίδες της επαγγελματικής ιεραρχίας, **καθώς και σε σχέση με το καθορισμό και την εφαρμογή των όρων και των συνθηκών απασχόλησης, των προσόντων και λοιπών όρων, προϋποθέσεων και κριτηρίων, μεταξύ άλλων, της μονιμοποίησης ή της προαγωγής.**

² Άρθρο 2.

³ Άρθρο 2.

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ:**Γεγονότα που δημιούργησαν διακριτική μεταχείριση κατά την υπηρεσία των παραπονουμένων στην Εθνική Φρουρά:**

(Α.) Κατά τα έτη 1992, 1993 και 1994, είχαν προκηρυχθεί θέσεις για απευθείας διορισμό Υπαξιωματικών σε μόνιμη θέση Λοχία, στις οποίες είχαν **δικαίωμα «μόνο άρρενες πολίτες της Δημοκρατίας»**.

Οι παραπονούμενες αποκλείστηκαν από τις διαδικασίες πλήρωσης των θέσεων αυτών ενώ, άνδρες εθελοντές που είχαν προσληφθεί τα έτη 1991 – 1993, (δηλαδή, κατά τα έτη πρόσληψης και των παραπονούμενων), διορίστηκαν ως μόνιμοι Υπαξιωματικοί στη θέση Λοχία. Όπως χαρακτηριστικά αναφέρει το Υπουργείο *«συνακόλουθα είχαν διαφορετική ανέλιξη από τις γυναίκες εθελόντριες Υπαξιωματικούς, μαζί με τις οποίες είχαν προσληφθεί, καθώς αυτές διορίστηκαν σε μόνιμη θέση 10 περίπου χρόνια αργότερα»*.

(Β.) Το ισχύον νομικό καθεστώς κατά τα πιο πάνω έτη και μέχρι τη θέσπιση της **Κ.Δ.Π. 28/2016, τον Φεβρουάριο 2016**, περιλάμβανε δυο διαφορετικές νομοθεσίες (Κ.Δ.Π. 91/1990 και Κ.Δ.Π. 311/1993) οι οποίες ρύθμιζαν θέματα διορισμού, ιεραρχίας, προαγωγών και αφυπηρητήσεων για πανομοιότυπη θέση εργασίας (τη θέση Υπαξιωματικού), με **διατάξεις που στοιχειοθετούσαν διάκριση λόγω φύλου**.

Συγκεκριμένα:

- Όπως προαναφέρθηκε, ο **Κανονισμός 6 (1) της Κ.Δ.Π. 91/1990** προέβλεπε ότι οι κενές θέσεις για απευθείας διορισμό Υπαξιωματικών

προκηρύσσονταν με σχετική γνωστοποίηση στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας, **ενώ ο Κανονισμός 5 της Κ.Δ.Π. 311/1993**, που σύμφωνα με το Υπουργείο αφορούσε «αποκλειστικά τις γυναίκες» προέβλεπε ότι καθορίζονταν κάθε χρόνο με απόφαση του Υπουργού, κατόπιν πρότασης του Αρχηγού πόσες από τις υπάρχουσες κενές θέσεις Υπαξιωματικών θα καλύπτονταν από γυναίκες Υπαξιωματικούς.

Ενώ δηλαδή για τους άνδρες δημοσιεύονταν όλες οι κενές θέσεις για τις γυναίκες αποφάσιζε αποκλειστικά τον αριθμό ο Υπουργός, παρέχοντας σε αυτόν την δυνατότητα να δημοσιευτούν λιγότερες θέσεις για τις γυναίκες από τις κενές που ήταν διαθέσιμες .

- **Γ. Διάκριση** λόγω φύλου στοιχειοθετείτο επίσης εξαιτίας της πρόνοιας του Κανονισμού 7(2) της Κ.Δ.Π. 311/1993 όπως τροποποιήθηκε με την Κ.Δ.Π. 89/96, καθότι προέβλεπε ότι: **οι γυναίκες εθελόντριες, για τον απευθείας διορισμό τους σε θέση Υπαξιωματικού θα έπρεπε να είχαν 6 χρόνια υπηρεσία ενώ παρόμοια διάταξη δεν αφορούσε στους άνδρες εθελοντές.**
- **Δ. Άμεση διάκριση** λόγω φύλου περιελάμβανε και ο Κανονισμός 16(2) της Κ.Δ.Π. 311/1993, σύμφωνα με τον οποίον σε περιπτώσεις ταυτόχρονου διορισμού Υπαξιωματικών, οι **άνδρες θεωρούνταν αυτόματα αρχαιότεροι των γυναικών συναδέλφων τους.**
- Αυτό σήμαινε ότι η εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης, είχε ως αποτέλεσμα, **γυναίκα με 6ετή προϋπηρεσία σε θέση εθελόντριας και επιλεγείσα για διορισμό σε θέση Υπαξιωματικού να θεωρείτο ότι υστερούσε σε αρχαιότητα του**

άνδρα συναδέλφου της ακόμα και αν κατείχε πανεπιστημιακό δίπλωμα.

Αποτελεί δε παραδεκτό γεγονός απο το Υπουργείο Άμυνας πως ,120 κενές θέσεις Επιλοχία το 2004 είχαν δοθεί όλες σε άνδρες Υπαξιωματικούς παρότι υπήρχαν και 100 περίπου Γυναίκες Λοχίες που είχαν δικαίωμα προαγωγής, ενώ όταν οι παραπονούμενες κρίθηκαν ότι θα μπορούσαν να διεκδικήσουν προαγωγή μέσα στο 2005 και 2006, δεν προήχθησαν εκ νέου, ενώ κατα τα έτη **1992, 1993 και 1994 αποκλείστηκαν απο το δικαίωμα διεκδίκησης , εφόσον δικαίωμα συμμετοχής στην διαδικασία δόθηκε μόνο στους άνδρες .**

Ως αποτέλεσμα οι παραπονούμενες προήχθησαν στο βαθμό Επιλοχία το 2008 και 2010 αντίστοιχα και έκτοτε κατέχουν τον ίδιο βαθμό ενώ οι άνδρες εθελοντές που είχαν προσληφθεί την ίδια χρονική περίοδο με τις παραπονούμενες (1991 – 1992) κατέχουν ήδη το βαθμό Ανθυπασπιστή.

Αποτελεί επίσης γεγονός πως με τη εισαγωγή των **Κ.Δ.Π. 28/2016 και Κ.Δ.Π. 428/2017** καταργήθηκε η διαφορετική επετηρίδα ανέλιξης και αξιολόγησης ανδρών και γυναικών η οποία προβλεπόταν σε προηγούμενους κανονιστικές πράξεις, αναγνωρίζοντας μεν ότι υπήρχε διαφορετική μεταχείριση στην δημοσίευση και πλήρωση θέσεων που αφορούσαν τις εν λόγω θέσεις στην Εθνική Φρουρά εις βάρος των γυναικών, πλην όμως κανένα μέτρο δεν λήφθηκε απο τότε ως προς την άρση της δυσμενούς διάκρισης που υπόκειντο οι γυναίκες εθελόντριες για τόσα χρόνια σε σχέση αφενός με την πρόσβαση τους σε κενές θέσεις Υπαξιωματικού στο βαθμό του Λοχία , εφόσον αποκλείστηκαν αρχικά απο το δικαίωμα διεκδίκησης, γεγονός όμως που είχε αντίκτυπο στη

μετέπειτα ανέλιξη τους, αφετέρου με το διαφορετικό τρόπο προώθησης των κενών θέσεων για άντρες και γυναίκες .

Όπως προαναφέρθηκε ανωτέρω οι παραπονούμενες υπέβαλαν σχετικές εισηγήσεις στο Υπουργείο Άμυνας, μέσω των δικηγόρων τους προς λήψη μέτρων αποκατάστασης της άνισης μεταχείρισης που είχαν υποστεί οι οποίες όμως δεν έφεραν οποιοδήποτε αποτέλεσμα μέχρι σήμερα .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ - ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Επειδή αποτελεί παραδεκτό και αναντίλεκτο γεγονός πως ο αρχικός αποκλεισμός στην διεκδίκηση μόνιμης θέσης των παραπονουμένων εφόσον δικαίωμα υποβολής είχαν κατα τον ουσιώδη χρόνο άνδρες ,δημιούργησαν διακριτική μεταχείριση και ουσιαστική στέρηση στις γυναίκες που υπηρετούσαν κατα το ίδιο χρονικό διάστημα με τους άνδρες το δικαίωμα να διεκδικήσουν πρόσβαση στην εργασία και δη στην μονιμοποίηση των θέσεων τους.

Επειδή περαιτέρω αποτελεί και πάλι παραδεκτό γεγονός πως ο διαφορετικός τρόπος προώθησης των κενών θέσεων για άντρες και γυναίκες δημιούργησε διακριτική μεταχείριση εις βάρος των γυναικών, αλλά καμία αποκατάσταση της απαγορευμένης διάκρισης λόγω φύλου που έχουν υποστεί οι παραπονούμενες προ πολλού στο τομέα της εργασίας δεν έχει γίνει μέχρι σήμερα, παρότι τροποποιήθηκαν και οι σχετικοί κανονισμοί.

Εισηγούμαι όπως: το Υπουργείο Άμυνας εντατικοποιήσει τις προσπάθειες του, με σκοπό την διόρθωση στο μέγιστο δυνατό βαθμό των συνεπειών που επήλθαν διαχρονικά σε βάρος των παραπονουμένων, και δη **θα μπορούσε να εξετάσει το ενδεχόμενο να προβεί σε απευθείας αναβάθμιση των υφιστάμενων κλιμάκων των παραπονουμένων** κατά

παρόμοιο τρόπο που έλαβε χώρα η αναβάθμιση κλιμάκων σε αστυνομικούς με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου το αμέσως προηγούμενο έτος .

Σε κάθε άλλη περίπτωση η αναγνώριση της αδιαμφισβήτητης από όλους τους εμπλεκόμενους, διάκριση που υπέστησαν οι παραπονούμενες χωρίς μέτρα άρσης της και αποκατάστασης της αδικίας θα διαιωνίζει την διαχρονικά άνιση σχέση ανδρών και γυναικών που δεν αρκεί να επικρίνεται μόνο με ευχολόγια και μανιφέστα κάθε όγδοη μέρα του Μαρτίου, αλλά απαιτεί απο την Πολιτεία καθοριστική συμβολή στην αντιμετώπιση και απόλεια της.

Μαρία Στυλιανού – Λοττίδη
Επίτροπος Διοικήσεως και
Προστασίας Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

